

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Den 20. november 2017

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 40 (Alm. del) af 23. oktober 2017

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse, hvad det vil betyde for BNP og beskæftigelsen, hvis Danmark indfører en lovbestemt minimumsløn på 134 kr. i timen (2015 niveau)?

Svar

I Danmark er der ikke nogen lovbestemt minimumsløn.

Der er derimod en række mindstelønssatser, der fastsættes af arbejdsmarkedets parter, og som afhænger af blandt andet sektor og branche.

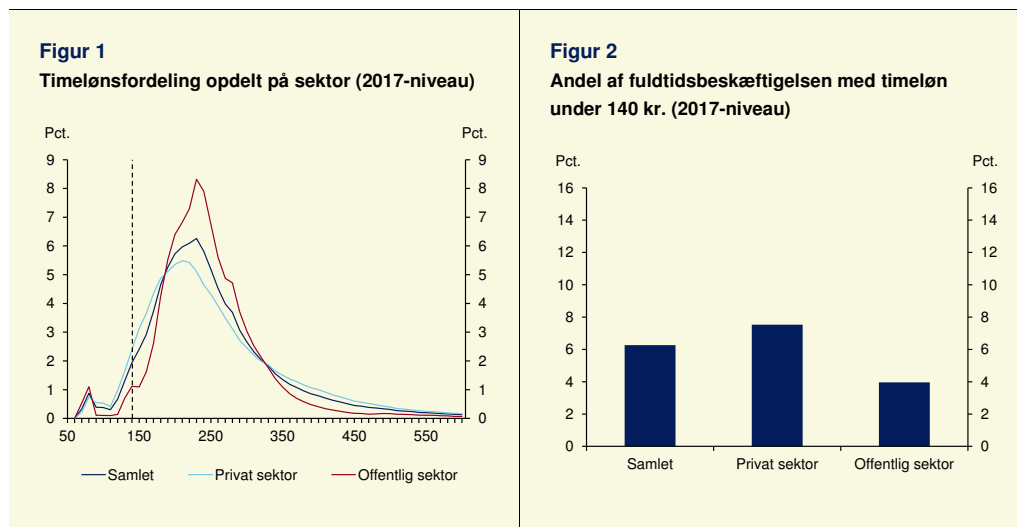
Hvis der indføres en lovbestemt minimumsløn, vil det som udgangspunkt betyde, at nogle jobs, der ellers ville være blevet besat, ikke længere vil blive opslået. Det skyldes, at værdien for potentielle arbejdsgivere ved at få udført arbejdet, ikke længere vil overstige lønnen. Når det er tilfældet – og lønnen i stedet overstiger værdien for arbejdsgiveren af det udførte arbejde – vil den potentielle arbejdsgiver afholde sig fra at ansætte.

Det vil kunne medføre en reduktion i antallet af jobs i den nederste del af lønfordelingen, hvad der især vil ramme personer med løs tilknytning til arbejdsmarkedet. Det vil kunne gøre det sværere at komme ind på arbejdsmarkedet – og måske også at fastholde en eventuel opnået tilknytning til arbejdsmarkedet.

Der findes ikke nyere danske studier af beskæftigelseseffekten af ændringer i overenskomsternes mindstelønssatser. Det seneste er fra 1994 (Det Økonomiske Råds forårsrapport, 1994). Undersøgelsen kom bl.a. frem til, at beskæftigelsen vil stige med 23.000 personer, hvis mindstelønnen nedsættes med 10 pct. Resultaterne er dog vanskelige at overføre til det danske arbejdsmarked anno 2017, hvor den strukturelle ledighed er mere end halveret. Der kan derfor ikke udledes noget om effekterne af at indføre en lovbestemt mindsteløn på 134 kr.

Den nyere internationale litteratur på området peger generelt på, at en minimumsløn har en negativ effekt på beskæftigelsen, men der er mindre enighed om effektens størrelse. Forskelle på strukturer og regler på arbejdsmarkedet gør det samtidig svært at overføre konkrete internationale erfaringer til Danmark.

Den negative effekt på beskæftigelsen vil berøre personer i den nederste del af lønfordelingen, *jf. figur 1*. Samlet set er det omkring 6 pct. af de beskæftigede (opgjort i fuldtidspersoner) der har en timeløn under 134 kr. (2015-niveau). I den private sektor er andelen af det samlede antal beskæftigede med mindre end 134 kr. i timen næsten dobbelt så stor som i den offentlige sektor, *jf. figur 2*. I beregningerne er de 134 kr. opregnet fra 2015- til 2017-niveau, og svarer til 140 kr.

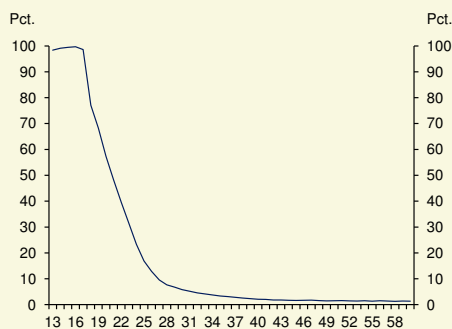
Anm.: Beregningerne er foretaget på baggrund af det nyeste data fra Danmarks Statistik fra 2016, opregnet til 2017-niveau. Opgørelsen er foretaget pba. det samlede timetal, svarende til omregning til fuldtidsbeskæftigede. Der er taget udgangspunkt i timefortjenesten, som er eksklusive overtid og fraværsbetaling og dermed et mål for "aftalt" løn. Standardberegnet timefortjeneste er inklusive pension. Lønstatistikken dækker lønmodtagere, men omfatter ikke små private virksomheder med 10 eller færre fuldtidsbeskæftigede. Der tages i nogen grad højde herfor ved opregning.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

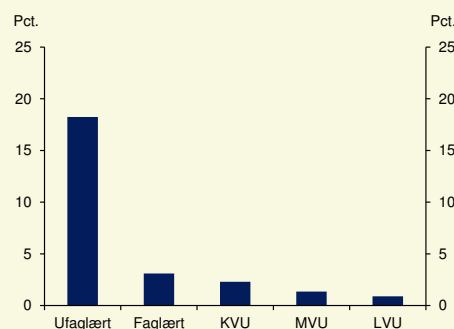
En lovbestemt minimumsløn på 134 kr. i timen (2015-niveau) vil primært berøre yngre og ufaglærte. Det er således i høj grad personer under 25 år og ufaglærte, der har forholdsvis lave timelønninger, *jf. figur 3 og 4*.

Figur 3

Andel af fuldtidsbeskæftigelsen med timeløn under 140 kr. (2017-niveau) på tværs af alder

Figur 4

Andel af fuldtidsbeskæftigelsen med timeløn under 140 kr. (2017-niveau) opdelt på uddannelsesgrupper

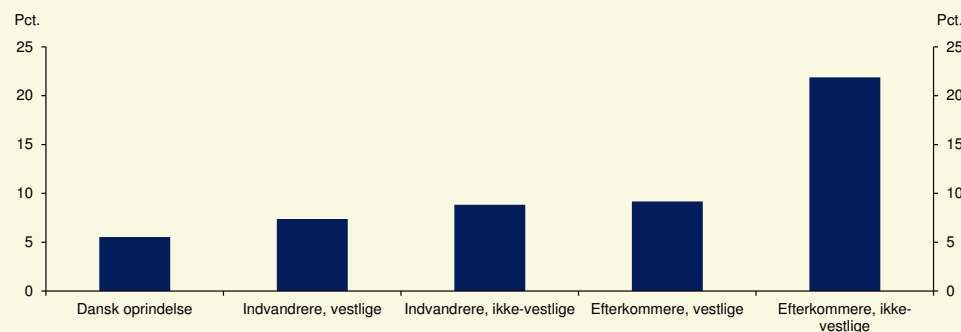
Anm.: Se fig. 1-2.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

Samtidig vil en stor andel af de berørte være efterkommere af indvandrere fra ikke-vestlige lande, *jf. figur 5*.

Figur 5

Andel af fuldtidsbeskæftigelsen med timeløn under 140 kr. (2017-niveau) opdelt på herkomstgrupper

Anm.: Se fig. 1-2.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

Selvom der her spørges til en lovbestemt minimumsløn, er mekanismerne grundlæggende de samme, som gør sig gældende for aftalebaseret mindsteløn. Ved en aftalebaseret mindsteløn eksisterer der dog mulighed for beskæftigelse på den ikke-organiserede del af arbejdsmarkedet. En lovbestemt mindsteløn må derfor forventes at få større negativ virkning på beskæftigelsen. Der henvises derfor også til besvarelsen af FIU 110 (samlingen 2015-2016), idet det bemærkes, at betydningen for BNP kræver et overslag over betydningen for beskæftigelsen, hvad der ikke foreligger det fornødne teoretiske grundlag for at skønne over.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister